

Sygn. akt II Ka 115/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Robert Rafał Kwieciński

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Sobieraj

przy udziale Joanny Dopierały prokuratora Prokuratury Rejonowej w Koninie

po rozpoznaniu w dniu: 7 czerwca 2019 roku

sprawy **M. J.**

oskarżonego z art. 178a§4 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Koninie

z dnia 15 stycznia 2019 roku sygn. akt II K 730/18

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adv. M. S. kwotę 516,60 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

III. Zwalnia oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym i opłaty.

SSO Robert Rafał Kwieciński

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie II K 730/18 Sąd Rejonowy (...) uznał oskarżonego M. J. za winnego przestępstwa z art. 178a§4 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k., popełnionego w ten sposób, że w dniu 2 czerwca 2018 r. około godziny 17:00 w miejscowości Ż. gm. S. kierował samochodem osobowym m-ki O. (...) o nr rej. (...) w ruchu lądowym będąc w stanie nietrzeźwości 1,28 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu przy czym przestępstwa tego dokonał będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem za kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości przez Sąd Rejonowy (...) sygn. akt II K 385/16 a czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu co najmniej 6-ciu miesięcy pozbawienia wolności za podobne przestępstwo umyślne,

i za to na podstawie 178a§4 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności; ponadto na podstawie art. 42§3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio oraz na podstawie art. 43a§2 k.k. orzekł od oskarżonego M. J. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 zł.

Powyższy wyrok został zaskarżony w części, tj. w zakresie rozstrzygnięcia co do kary i środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, zawartego w pkt 1 i 2 wyroku na korzyść oskarżonego apelacją jego obrońcy.

Skarżąca zarzuciła zaskarżonemu orzeczeniu:

rażącą niewspółmierność (surowość) kary poprzez wymierzenie oskarżonemu kary jednego roku pozbawienia wolności oraz orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio, bowiem wysokość kary oraz wskazanego środka karnego przekracza stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu oraz została pominięta bardzo trudna sytuacja życiowa oskarżonego i jego konkubiny, które uzasadniają wymierzenie oskarżonemu łagodniejszej kary oraz orzeczenie krótszego okresu zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Oskarżony M. J. opiekuje się swoją poważnie chorą, niepełnosprawną partnerką życiową E. S., u której w wyniku powikłań pocukrzycowych została amputowana stopa. Konkubina oskarżonego na mocy orzeczenia (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 3 czerwca 2015 r. została zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności i wymaga stałej długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Oskarżony wspiera swoją partnerkę we wszystkich sprawach życia codziennego, w tym opiekuje się nią, jeździ z konkubiną do lekarzy, pilnuje aby przyjmowała na czas leki i insulinę, opiekuje się zwierzętami, które posiada jego partnerka, wykonuje wszystkie prace fizyczne w domu, gdyż nie może wykonać ich sama E. S. z uwagi na swoją niepełnosprawność i problemy z poruszaniem się. To na oskarżonym spoczywa także główny ciężar utrzymania partnerki, gdyż ona jedynie utrzymuje się ze świadczeń z pomocy społecznej, w łącznej kwocie około 600 zł miesięcznie, a wskazane środki pieniężne wystarczają jedynie na zakup niezbędnych dla niej leków, środków opatrunkowych oraz insuliny M. J. pracuje zarobkowo w zakładzie stolarskim i ze swojego wynagrodzenia ponosi koszty utrzymania domu, w którym mieszka razem ze swoją partnerką, a także tych pieniędzy utrzymuje E. S.. Nadto oskarżony zabiega o zdobycie środków finansowych, aby pokryć koszty zakupu protezy dla swojej partnerki E. S., co stanowi kwotę około 22.000 zł. W tym celu kontaktuje się z fundacjami, które mogłyby udzielić wsparcia finansowego jego partnerce zwłaszcza, że konkubina oskarżonego ma do dyspozycji jedynie protezę wstępną, która jest przeznaczona do użytkowania tylko przez kilka miesięcy, a ona ją użytkuje od około dwóch lat z uwagi na brak środków finansowych. W tym momencie wskazana proteza jest już tak zniszczona, że E. S. przy opuszczaniu domu wymaga stałej obecności i opieki oskarżonego. Zatem pominięcie wskazanych okoliczności przez Sąd R. w K. spowodowało wymierzenie kary i środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w nadmiernie surowej wysokości;

powołując się na ten zarzuty obrońca wniosła o:

zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu kary do 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres do 10 lat.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się bezzasadna.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutu zawartego w apelacji sąd odwoławczy pragnie zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza dowodów przeprowadzonych przez Sąd Rejonowy znajduje pełne odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które czyni zadość wymogom art. 424§1 i 2 k.p.k., co pozwala w pełni na przeprowadzenie kontroli instancyjnej. Sprawstwo i wina oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu nie budziły wątpliwości i nie były kwestionowane we wniesionej apelacji. Sąd meriti dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych opierając się przede wszystkim na w pełni wiarygodnych zeznaniach świadków A. W. i K. A., jak również P. B. i P. S..

Chybionym był zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonego kary 1 roku pozbawienia wolności oraz środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio.

Zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, jako zarzut kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, „gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno

okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy – gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą”. Niewspółmierność więc zachodzi wówczas, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzona za przypisane przestępstwa, nie odzwierciedla należycie stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (por. wyrok SN z dnia 11.04.1985r. V KRN 178/85, publ. OSNKW 1985, nr 7-8, poz. 60, wyrok SN z dnia 30.11.1990r., WR 363/90, OSNKW 1991, nr 7-9, poz. 39).

Zgodnie z zasadami wymiaru kary przy wymiarze kary uwzględnia się m.in. motywację i sposób zachowania się sprawcy, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego (art. 53§2 k.k.). Ponadto kara powinna być adekwatna do stopnia winy, uwzględniać stopień społecznej szkodliwości czynu oraz uwzględniać cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (art. 53§1 k.k.).

Kierując się więc tymi wszystkimi zasadami przewidzianymi w kodeksie karnym należy jednoznacznie stwierdzić, że orzeczona zaskarżonym wyrokiem wobec oskarżonego M. J. kara pozbawienia wolności w rozmiarze 1 roku jest w pełni słuszna i zasługuje na aprobatę.

Należy podkreślić, że przestępstwo z art. 178a§4 k.k. zagrożone jest karą od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności, ponadto oskarżony był wielokrotnie karany, w tym za przestępstwa podobne i działał w warunkach recydywy opisanej w art. 64§1 k.k., a więc sąd I instancji mógł orzec karę do 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Dodatkowo Sąd Rejonowy zasadnie uwzględnił szereg okoliczności obciążających (k. 81v-82), w tym przede wszystkim znaczne stężenie alkoholu w organizmie oskarżonego (ponad 2,5 promila we krwi). W tej sytuacji kara 1 roku pozbawienia wolności zbliżona do minimalnego ustawowego zagrożenia nie może być uznana za rażąco niewspółmiernie surową, jest to kara wręcz łagodna wobec oskarżonego M. J..

Należy podkreślić, że oskarżony był już dwa razy karany za czyny z art. 178a§1 k.k. i 178a§4 k.k., nie wyciągnął z tych skazań żadnych wniosków, nie zmienił swojego zachowania, a popełniając kolejne przestępstwo nie myślał o opiece nad schorowaną konkubiną, co tak szczegółowo opisała obrońca w zarzucie apelacyjnym. Wszystkie okoliczności podniesione przez skarżącą w apelacji mogą być uwzględnione w postępowaniu wykonawczym, np. w razie złożenia wniosku o odroczenie wykonania kary, nie są to natomiast okoliczności, które wpływają na wymiar kary i środka karnego.

Odnosnie środka karnego zgodnie z art. 42§3 k.k. sąd rejonowy był zobligowany do orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio. Nie zachodzi w niniejszej sprawie wypadek wyjątkowy, uzasadniony szczególnymi okolicznościami, który uzasadniałby odstępianie od orzeczenia ww. środka karnego w tym wymiarze. Ponadto w sprawie II K 385/16 środek ten został już prawomocnie orzeczony.

Reasumując: sąd okręgowy zaakceptował wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku okoliczności, jakie sąd I instancji miał na względzie przy wymiarze kary i środka karnego. W ocenie sądu odwoławczego, dolegliwość wymierzonej oskarżonemu kary jest współmierna w stosunku do stopnia winy i społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu i spełnia zadania społecznego oddziaływania kary oraz cele szczególnie-prewencyjne. Jest wynikiem trafnej oceny okoliczności przedmiotowych i podmiotowych czynu oraz danych osobopoznawczych oskarżonego i jako spełniająca wymogi określone dyrektywami przepisu art. 53 k.k., uznana być musi za karę prawidłowo wyważoną.

Mając na względzie powyższe rozważania, a także nie znajdując innych podstaw do zmiany lub uchylecia zaskarżonego wyroku na podstawie art. 437§1 k.p.k. sąd okręgowy orzekł o utrzymaniu tego orzeczenia w mocy.

W postępowaniu odwoławczym występowała przed sądem okręgowym obrońca oskarżonej ustanowiona z urzędu i z uwagi na jej wniosek o zasądzenie kosztów nieopłaconej obrony za to postępowanie orzeczono o tych kosztach na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (t.j.: Dz. U. z 2002 roku, Nr 123,

poz. 1058 ze zm.) w zw. z § 4 ust. 1 i 3, § 17 ust. 2 pkt 4 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Ponadto uwzględniając trudną sytuację materialną oskarżonego zwolniono go w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze (art. 624§1 k.p.k.).

SSO R.R. Kwieciński